

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۲۲ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ * (۶ محرم ۱۳۵۱)

فهرست مذاکرات

(۱) تصویب صورت مجلس	(۵) تصویب چند فقره مرخصی
(۲) بیانات آقای طباطبائی دیبا راجع بمسئله صرف اسکناس	(۶) اعلام انتخاب بکنفر برای نظارت ذخیره مصرحه در قانون مقیاس پول
(۳) اظهارات آقای دکتر ملک زاده دائر بتسریع تصویب بودجه	(۷) شور و تصویب لایحه معافیت مروارید از حقوق گمرکی
صحیه کل	(۸) شور اول لایحه معافیت مأمورین سیاسی از مالیات انحصار دخانیات
(۴) تذکر آقای وثوق در خصوص منع استعمال لغات خارجی و توضیح	(۹) شور ثانی لایحه معافیت درخت زیتون از مالیات
آقای افسر	(۱۰) موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

صورت مجلس روز یکشنبه هیجدهم اردیبهشت ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند * * *

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - آقای دیبا	رئیس - آقای عراقی
طباطبائی دیبا - قبل از دستور	عراقی - آقای اسعد بواسطه عملی که کرده اند
رئیس - آقای دکتر ملک زاده	کسل بودند و بنده از مقام ریاست مرخصی ایشان را
ملک زاده - قبل از دستور	استجازه کرده بودم دیدم غائب بی اجازه نوشته اند
رئیس - آقای دهستانی	خود بنده غیبت خودم را استدعا و استجازه کرده بودم
دهستانی - آقای امیر ابراهیمی را غائب بی اجازه	رئیس - تصحیح میشود. آقای وثوق.
قرائت کردند خواستم عرض کنم که استجازه کرده اند.	وثوق - عرضی ندارم.
	رئیس - در صورت مجلس نظر دیگری نیست (نمایندگان - خیر)

* * * عین مذاکرات مشروح هشتاد و پنجمین جلسه از دوره هشتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)
دائرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * * اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است :

- غائبین با اجازه - آقایان : ملک مدنی - آشتیانی - طالش خان - ملک آرائی
غائبین بی اجازه - آقایان : تیمورتاش - ناصری - دکتر امیراعلم - اورنگ - امیر ابراهیمی - میرزا سید احمد بهبانی - حاج حسین آقا مهدوی -
معتصم سنک - عبدالحمید خان دیبا - محمد تقی خان اسعد - آقا زاده - بیرواری - شریعت زاده - قوام
دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : عراقی - اسفندیاری - مسعود نبشی - حکمت .

صورت مجلس تصویب شد. در نتیجه ابراز احساسات صمیمانه آقایان نمایندگان در قتل تائرآور موسیو دومر رئیس جمهور فرانسه موسیو موگرا وزیر مختار محترم دولت فرانسه از بنده در مجلس ملاقات کردند کتبا و شفها امتنان و احساسات متقابل خودشان را اظهار میکردند و خواستند که بنده مترجم احساسات ایشان در پیشگاه نمایندگان محترم بشوم (صحیح است) این است که این چندکلمه را عرض کرده و باستحضار آقایان رساندم (صحیح است) آقای دیبا فرمایشی دارید.

[۳- بیانان آقای طباطبائی دیبا راجع بمسئله صرف اسکناس]

طباطبائی دیبا - اسکناس های بانک شاهنشاهی يك صرفی پیدا کرده بانک ها و صراف ها و کسبه تقریباً صرف کسر میکنند در روزنامه ها دیروز و دیشب نوشته بود که از طرف دولت اقداماتی شده و موقوف شده است این صرف. ولی دیشب و امروز بنده مخصوصاً تلفن کردم به بانک شاهنشاهی و سؤال کردم گفتند هنوز ما این صرف را میگیریم چون این مسئله حقیقتاً تا صحیح است. از این جهت از طرف دولت باید يك اقدام جدی بشود. بانک شاهنشاهی در يك مدت معنی باید اسکناسهایش را جمع کند و معاوضه کند با دولت این دیگر صرف لازم ندارد. بنده از مقام ریاست تقاضا میکنم به دولت تذکر داده شود که در این باب اقدام جدی بکنند بلکه رفع خسارت بکنند.

افسر - صحیح است. بانک مکلف است. بانک شاهنشاهی چه حق دارد.

[۳- اظهارات آقای ملک زاده نسبت بتسریع تصویب بودجه صحیه کل]

رئیس - آقای ملک زاده.

ملک زاده - خواستم از کمیسیون بودجه استدعا کنم بودجه کل مملکتی را مورد مطالعه قرار دهند بواسطه این که يك اقدامات صحی که اقدام کردن و خرج آن فوری است منوط به گذشتن بودجه است خواستم این استدعایم بکنم.

[۵- تصویب چند فقره مرخصی]

رئیس - چند فقره مرخصی از کمیسیون عرایض رسیده قرائت میشود.

۱- خبر مرخصی راجع آقای محیط لاریجانی:

نماینده محترم آقای محیط لاریجانی برای رسیدگی بامور محلی تقاضای يك ماه مرخصی از تاریخ حرکت نموده اند کمیسیون بانقضای ایشان موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد. **رئیس** - ایشان بنده را مسبوق ساخته اند و رضایت دادند که يك عشر از این برای صرفه جوئی مجلس که بالنسبه خرج اثابیه و تعمیرات میشود بمصرف برسد نظر دیگری نیست؟ (اظهار شد - خیر) آقایانی که موافقت میفرمایند. (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. خبر کمیسیون راجع بمرخصی آقای صفاری. یاد آوری میکنم عده که رأی دادند بحد نصاب نبود. عرض کنم این ارفاق را حتماً آقایان باید بکنند و تابلو را نگاه کنند بحد نصاب رأی بمانند. آقایانی که مرخصی آقای محیط را با اختصاص عشرش بمصارف داخلی مجلس موافقت دارند قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

۲- خبر کمیسیون راجع بمرخصی آقای صفاری

نماینده محترم آقای صفاری برای رسیدگی بامور محلی تقاضای یکماه مرخصی از تاریخ حرکت نموده اند کمیسیون بانقضای ایشان موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد. **رئیس** - آقای صفاری هم همینطور ایشان بنده را مسبوق کرده اند که يك عشرش را برای صرفه جوئی مجلس اختصاص داده اند. آقایانی که موافقت دارند قیام فرمایند.

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد.

۳- خبر کمیسیون راجع به آقای اعظم.

نماینده محترم آقای اعظم زنگنه برای رسیدگی بامور محلی از تاریخ حرکت تقاضای بیست روز مرخصی نموده اند کمیسیون بانقضای ایشان موافق و اینک خبر آنرا تقدیم می دارد.

بنویس (آقای دکتر طاهری هم تشریف داشتند و شاهدند) و حتی میگوید اسم کارخانه غفاری را هم از روی آن بردارید این حقیقتاً باید مجازات شود زیرا که نسبت بافتخارات داخلی ما لطمه وارد آورده و باصطلاح از افتخارات داخلی ما کاهیده بنده می بینم مقداری اسباب از جابجایی و بآس بعضی هاست که در کارهای داخلی و ایجاد صنایع تأسیسات و اقدامات کنند. این را بنده تذکر میدهم که دولت باین اشخاصی که دارند بصنایع داخلی ما لطمه وارد میکنند يك اقدامات جدی بعمل آورد که بعدها کر يك اشخاصی پیراهون این جور چیزها و این قبیل مسائل میگردند اقلاً مطابق قانون مجازات مجازات شوند (صحیح است)

رئیس - آقای افسر.

افسر - البته با کمال خوشوقتی و تشکری که از فرمایشات آقای وثوق دارم خیلی خوشوقتم که این مطالب در مجلس تذکر داده میشود ولی بنده ملتفت نشدم که از طرف کی شده است؟ اگر از طرف نمایندگان رسمی و کارگذاران دولت شده که البته همچو چیزی نباید باشد و اگر يك اشخاصی متفرقه این اقدام را کرده اند البته در قانون يك قسمت برای این کاریش بینی شده و يك جریان و مجازاتی دارد یعنی اگر کسی صنایع داخلی را از کار و انتشار بیاندازد در قانون پیش بینی شده و جزا برایش معین شده و برای کسانی که خواسته باشند بدستاس اجناس يك کارخانه را از کار بپندارند در قانون مجازات پیش بینی شده مراجعه فرمایند اگر اشخاص متفرقه هم مخالف امتعه داخلی باشند بنظر بنده اسمشان اقتدر لایق نیست که پشت تریبون برده شود اینها نه تاجر اسمشان خواهد بود نه کاسب خواهند بود نمیدانم چه جور مردی خواهند بود مردمان وانگردد باید باشند که اقتدر احساس نداشته باشند که اینگونه چیزها را بنویسند. قانون پیش بینی کرده است. و خاطر مبارك نگران نباشد. صاحب کارخانه باید شکایت کند و البته مجازات میدهند. (صحیح است)

رئیس - ایشان هم همینطور آقای دیبا.

طباطبائی دیبا - سابقاً اینطور معمول بود در اجازه ها که بتصویب مجلس میرسید و کمیسیون هم تصویب می کرد يك عشر از حقوق آقایان نمایندگان بامور خیریه تخصیص داده میشد مثلاً فرض بفرمائید برای مریضخانه حضرت عبدالعظیم^۴ و غیره ولی بنده با این ترتیب که برای صرفه جوئی اختصاص داده شود مخالفم البته خود آقایان مسبوقند که این قبیل چیزها باید بمصارف خیریه برسد (فاطمی - صحیح است) مجلس البته يك محلی خودش برای مخارجش دارد.

رئیس - عرض کنم مصارف خیریه بنظر بنده مبرزتر و ظاهر تر از آن دیده نمیشود که در بنائی و کارهایی که پول آن عاید فقرا می شود نصیب گردد و مصرف شود بعلاوه آن مثال معروف در نظرمان خوب محسوم است که چراغی که بخانه رواست آقایانی که با مرخصی آقا موافقت قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.

[۶ - اعلام انتخاب یک نفر برای نظارت ذخیره مصوبه در قانون مقیاس پول]

رئیس - لازم است خاطر آقایان را مستحضر کنم که انتخاب آقای حاج امین را قبلاً اعلان کرده بودیم برای نظارت در ذخیره پول مملکتی و برای دفعه اخیری که رای گرفتیم از ۹۷ نفر آراء مأخوذه آقای ارباب کیخسرو ۴۶ رأی دارند بنابر این با اکثریت نسبی (چون در مرتبه سوم بوده است) برای نظارت انتخاب شده اند

[۷ - شور و تصویب لایحه معافیت گمرکی مروارید]

رئیس - خبر کمیسیون اقتصاد ملی راجع بمعافیت مروارید از حقوق گمرکی مطرح است.

خبر کمیسیون

کمیسیون اقتصاد ملی راپورت سابق خود را راجع به معافیت مروارید را از عوارض ورودی و صدور مطرح و عیناً برای شور دوم در مجلس شورای ملی تصویب مینماید.

رئیس - ماده واحده مورد تصویب قرائت میشود: ماده واحده - ورود و صدور کلیه مرواریدی که در خلیج فارس صید میشود از هر نقطه چه داخله و چه خارجه به بنادر و جزایر ایران از مقررات قانون انحصار تجارت آزاد است و نیز ورود و صدور مروارید از پرداخت هرگونه حقوق و عوارض معاف میباشد و فقط صادر کنندگان مکلفند که در موقع صدور اظهارنامه معمولی گمرکی را تسلیم نمایند.

رئیس - ماده واحده مطرح است آقای کازرونی

کازرونی - موافقم.

رئیس - آقای فهیمی.

فهیمی - موافقم.

رئیس - مخالفی نیست (نایندگان - خیر) آقایان موافقین

ورقه سفید خواهند داد.

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده هفتاد و نه ورقه

سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۹۱ نفر

با اکثریت ۷۹ رأی تصویب شد. *

* اسامی رای دهندگان - آقایان: فتحعلی خان بختیار - ملک مدنی - هزارجریبی - حاج محمد رضا بهبهانی - اقبال - حیدری دهستانی - آقا سید محمد محیط - لاریجانی - محمد علی میرزا دولتشاهی - اسکندری - رضا قلیخان باستانی - طباطبائی وکیلی - فرشی - میرزا علی چایچی - فتوحی - شریفی - صفاری - مزدهی - اورنگ - رهبری - حاج علی اکبر امین - میرزا محمد علیخان تربیت سهرانخان ساکینیان - سید کاظم یزدی - بیات مانو - میرزا صدیقخان اکبر - دکتر ضیائی - خواجوی - امیر تیمور - دبستانی کرمانی دکتر لقمان - دکتر ملک زاده - افسر - حکمت - اسمعیل خان فشقائی - میرزا محمد حسین نواب - میرزا فتح الله خان فزونی - مؤید احمدی اعتبار - ابو الحسن خان پیرنیا - بوشهری - محمد ناصر خان فشقائی - طباطبائی دیبا - ثقة الاسلامی - طهرانچی - مولوی - دشتی مخیر فرهنگ - ملک زاده آملی - امیر عامری - مسعودی خراسانی - لبقوانی - میرزا اسد الله فقیه - وهاب زاده - سید مرتضی وثوق میرزا محمد خان وکیل - حبیبی - جمشیدی - حسنعلی میرزا دولتشاهی - دکتر احتشام - ایزدی - درانی - میرزا حسینخان افشار احتشام زاده - امیر دولتشاهی - کازرونی مقدم - بنکدار - معتمدی - کفائی - علیخان اعظم زنگنه - مسعود ثابتی - امیر حسینخان بختیاری - دکتر شیخ - حسینعلی خان نواب - مفتی - آخوند یار علی - میرزا یانس

[۸ - شور لایحه معافیت مأمورین سیاسی از مالیات انحصار دخانیات]

رئیس - خبر کمیسیون قوانین مالییه راجع بمعافیت مأمورین سیاسی از پرداخت حقوق انحصار دخانیات:

خبر کمیسیون

کمیسیون قوانین مالییه لایحه نمره (۴۲۴۷۳) دولت را راجع به معافیت مأمورین سیاسی خارجه مقیم ایران از پرداخت حقوق انحصار دخانیات با حضور آقای وزیر مالییه مطرح نموده در نتیجه ماده واحده پیشنهادی دولت را عیناً تصویب نمود و اینک خبر آنرا برای شور اول تقدیم مینماید.

رئیس - عین ماده واحده پیشنهادی دولت

ماده واحده - وزارت مالییه مجاز است اجناس دخانیه را که برای مصرف شخصی نمایندگان سیاسی خارجه مقیم ایران وارد شده و میشود بشرط معامله متقابله از پرداخت حقوق انحصار دخانیات معاف نماید. تعیین میزان مصرف سالانه که مشمول این معافیت میشود بموجب تصویب هیئت وزراء خواهد بود.

رئیس - آقای مهدوی

مهدوی - بنده شی که بودجه در این جا میگذشت اجازه خواستم که این قسمت را بگویم با مراقبت کاملی که مقام ریاست در حفظ تنظیمات دارند به عقیده بنده خوب است تذکر بدهند که دولت بیشتر مراقبت بکنند در قسمت لواجیحی که می آید همیشه معمول بود که از طرف دولت يك نفر مدافع در اینجا بود و الا این ترتیب بر خلاف است.

رئیس - امروز در کلیسای کاتولیک مجلس تذکری برای مسیو دومر رئیس جمهور فرانسه بوده است و دولت از نظر تشریفات و شرکت در سوگواری اخلاقاً مجبور بوده است اینجا باشد و علت نبودن هیئت دولت استثناء امروز برای این بوده است بعلاوه مخیر نیرومندی مثل آقای فهیمی برای مدافعه فرمایشات سرکار هستند آقای دیبا

دیبا - بنده با ماده واحده موافقم ولی مصرف شخصی

خیلی کلمه محملی است ممکن است مصرف شخصی یکمقدار زیاد باشد عقیده بنده این است که اگر ممکن بود برای این مصرف شخصی يك مقدار معین کنند بهتر است و الا مصرف شخصی ممکن است که یکمقدار خیلی کلی بشود و بیجهت موجب خسارت دولت بشود.

مخبر - (آقای فهیمی) - مصرف استعمال اجناس دخانیه برای سفارتخانه هایك چیز عمدتاً نیست و بعلاوه چطور میشود تعیین کرد که برای هر سفارتخانه چقدر میشود و بعلاوه يك سفارتخانه هم که نیست و همینقدر که نوشتیم که بتصویب هیئت وزراء باشد طوری خواهد شد که البته هم ملاحظه نزاکت بشود و هم منظور آقا تأمین شود بنظر بنده همین کافی است

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - بنده عرضی ندارم

رئیس - آقایانیکه با ورود در شور دوم این لایحه موافقت

دارند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

[۹ - شور دوم لایحه معافیت درخت زیتون از مالیات]

رئیس - خبر کمیسیون قوانین مالییه راجع بمعافیت درختهای زیتون از مالیات. ماده واحده

ماده واحده - دولت مجاز است کلیه اشجار زیتون را که از سال ۱۳۰۷ کاشته شده یا بعداً غرس شود تا آخر سال ۱۳۲۶ از تأدیه مالیات معاف دارد.

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - بنده میخواستم بپرسم از تاریخ ۱۳۰۷ چرا اگر يك عمل مفیدی است چرا بمقابلش نمیرند و اگر جهة دیگری دارد توضیح بفرمایند که مامسبوق بشویم.

مخبر - اگر چه ممکن بود که آقای اعتبار از بنده

سؤال میکردند و بنده هم جواب خدمتشان عرض میکردم ولی برای اینکه شاید آقایان دیگر هم توضیح بخواهند عرض میکنم در لایحه دولت نوشته شده بود از سه سال قبل تا بیست سال اینموضوع در کمیسیون يك قدری محل مذاکره شد از سه سال قبل بمناسبت مساعدتهائی که دولت کرده است شروع کرده اند بکاشتن درخت زیتون و تا بیست سال هم دولت در نظر گرفته که این درختهای زیتون از

مالیات معاف باشد و این اشتباه میشد که آیا بیست سال را از این تاریخ به بعد است یا اینکه هر وقت بکارند تا بیست سال و یا از چه تاریخ نظر دولت این بود که از سه سال قبل تا بیست سال باشد ولو اینکه آخر بیست سال حالا یا نوزده سال دیگر یعنی بالاخره تا ۳۲۶ دولت معافیت خواهد داد تکلیف بعد را بعد معلوم میکند برای اینکه مطلب واضح باشد که دولت در نظر دارد مساعدت بکند اینطور با وزارت مالیه موافقت شد که نوشته شود از اول ۱۳۰۷ تا آخر ۱۳۲۶ یعنی آن بیست سال را که دولت میخواهد از مالیات معاف بدارد بعد اگر لازم شد تصمیم دیگری بگیرد خواهند کرد عجله این مدت را کافی میدانند.

رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - بنده عقیده ام این است که آن ترتیب اولی بهتر از این ترتیب بود ترتیب اولی این بود که درخت زیتون تا بیست سال معاف باشد ولی اینجا تاریخ معین شده است تا ۳۲۶ مثلاً اگر فرض کنیم یک کسی آمد در ۳۲۵ درخت زیتونی کاشت حقیقه معافیتش یک سال است و مقصود دولت از این لایحه این است که کاشتن درخت زیتون ترویج بشود پس بعقیده بنده اگر نوشته شود درخت زیتون از موقع کاشتن تا بیست سال یا نوزده سال تا یک مدت معینی معاف است بهتر از این ترتیب است و الا این ترتیب یک ارفاق بیست برای آن کسانی که بعد بکارند.

رئیس - آقای فاطمی

فاطمی - این مطالبی را که آقایان فرمودند مقصود دولت برده و نه مقصود کمیسیون از نقطه نظر ارفاق بزیتون کار خوب است که هر درختی که میکارند تا بیست سال معاف شود ولی این در عمل دچار اشکال می شود برای اینکه بین مأمورین مالیه و مردم اختلاف پیدا میشود که این درخت نوزده سالش است ۲۰ سالش است چقدر است و یک مشکلی بر مشکلات زارعین و مردم

نمیشود) تا هر سالی که بارور میشود تا پانزده سال و هر چه که میشود برای اینکه این معنی ندارد

رئیس - آقای فاطمی

فاطمی - بنده تعجب میکنم. معلوم میشود که توجهی بعرض بنده فرمودند میفرمائید خوب بود در قانون نوشته میشود که هر درخت زیتونی که کاشته شود مثلاً تا ده سال معاف باشد بنده عرض میکنم این بضرر زارعین و مردم است چرا؟ برای اینکه درخت یک علامتی پیدا نمیکند که معلوم باشد چند سال است کاشته شده است و انقدر هم زارعین و مأمورین ما عالم و متبحر نیستند که درخت را که نگاه بکنند بفهمند چند سال دارد ۲۰ ساله است یا ۲ ساله بعلاوه تماماً این حرفها برای چیست این در نتیجه فشاری نبوده که بدولت و وزارت مالیه وارد آمده باشد که این لایحه را بیاورند دولت از نظر تشویق زارعین و فلاحین فقط مقصودش این است که در یک مدت ۲۰ ساله این مالیات را از مردم نگیرند فقط قصد این است نه یادتر نه کمتر و الا این مذاکراتی که آقا میفرمایند فرد فرد در کمیسیون با آقای وزیر مالیه کردند آقای وزیر مالیه هم میفرمودند که اگر این اشکالات وارد شود من تقاضای استرداد لایحه را مینمایم مقصود ما این است که در ظرف ۲۰ سال یک تشویقی از زارعین بشود. حالا بنظر آقایان طور دیگری میرسد ممکن است اصلاً رأی داده نشود.

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - عرض کنم اینجا در لایحه قید شده از ۱۳۰۷ در این مدت چهار سال لابد مالیه یک عملی کرده از این درختهای زیتون یک مالیاتی گرفته است بنده خواستم استدعا کنم که بفرمایند که تکلیف مالیاتی که در این چهار سال گرفته اند چه میشود در لایحه مبهم است از سال ۱۳۰۷ چه کار کرده اند بنده در شور اول هم عرض کردم که این باید معلوم شود که اگر چیزی گرفته شده پس بدهند.

مخبر - درختهایی که سه سال پیش کاشته شده است

آنها هنوز محصولی ندارد که چیزی از آن گرفته شود درخت زیتون خیلی دیر محصول میدهد و آنها را که مالیه ممیزی کرده و مالیات میکشند آنها را که از سابق میگرفته اند و محصول داشته است درختهای سه سال پیش هنوز بثمر نرسیده است میفرمایند که مالیات را پس بدهند آن درختهایی که محصول میداده یعنی درختهای پانزده ساله و بیست ساله است که مالیاتش را خواهند داد ولی آنها را که سه سال قبل کاشته اند باین زودی محصول ندارند که مالیات بدهند.

رئیس - آقای وثوق

وثوق - ایرادی که آقای دیبا و آقای دکتر طاهری فرمودند با جوابی که آقای فهیمی الان فرمودند بکلی متضاد است (دستی - باید هم متضاد باشد چون ایشان مخبرند) اگر اشجار زیتون تا مادامیکه به ثمر نرسیده است از مالیات معاف است دیگر بچه مناسبت ماروغن چراغ ریخته را وقف امامزاده کنیم و بگوئیم که تا بیست سال اشجار زیتون که غرس میشود معاف کنیم و اگر چه در قانون قید شده است که هر کس غرس اشجار زیتون کرد باید مالیات بدهد این را توضیح بدهید اگر اینطور است درخت زیتونی که غرس کرده اند از ۳۰۷ تا بحال از آنها مالیاتی گرفته اند یا نه اگر گرفته اند باید پس بدهند خیلی خوب اگر این شکل نبوده است تنظیمش این طور که میفرمائید معنی ندارد پس اینطور لایحه را تصویب بفرمائید که از سالی که اشجار زیتون ثمر میدهد پنجسال یا ده سال از مالیات معاف باشد این یک ملاکی است و الا تا بیست سال از سالی که کاشته اند از مالیات معاف باشد این هیچ منتهی نیست که ما بگردن مردم بگذاریم (صحیح است) **مخبر** - اما این که فرمودند که فرمایشات آقای دیبا متضاد بود باعرایض بنده صحیح است برای اینکه ایشان مخالف بودند و بنده موافق بودم (خنده نمایندگان) اما راجع به درختها که فرمودید ملاحظه میفرمائید که بیست سال معاف شده است فرض کنید

که بعد از هفت سال، هشت سال اگر بشمر رسید دوازده سال دیگر معاف میشود و همینطور هر چه دیرتر غرس درخت زیتون بکنند باز تا یک مدتی تا سال ۱۳۲۶ معاف است از مالیات و بنا بر این ماده که محل نظر است خوب تنظیم شده است و گمان میکنم رعایت همه این قسمتها شده است.

رئیس - آقای فرش.

فرشی - بنده اصلاً با مالیات زیتون مخالفم مالیات زیتون یکی از مالیاتهای قدیمی است که متأسفانه در ضمن الغاء مالیاتهای صنفی از نظر محو شد. بنده عرض میکنم که چه علت دارد که زیتون مالیات بدهد ولی بادام ندهد (افشار - از بادام هم میگیرند) زردآلو ندهد این یکی از محصولات صادراتی ما است که تأمین صادرات ما را میکند در قدیم آمدند برای اینکه در جنوب از درخت خرما مالیات میگرفته اند در شمال هم از درخت زیتون خواسته اند مالیات بگیرند بنده عقیده ام این است که این قانون ابتدا تشویق نمیکند فلاحت را و در نتیجه یک مرافعه و کشمکش بین مأمورین مالیه و آن کسی که درخت زیتون کاشته است تولید خواهد شد که این درخت زیتونی که کاشته است شامل این معافیت هست یا نه و اصلاً این مالیات چیز مهمی نیست که در بودجه ما انقدر تأثیر داشته باشد و تعادل بودجه بهم بخورد بنده عقیده ام این است که اصلاً مالیات درخت زیتون بکلی معاف بشود (صحیح است) و اگر دولت از این راه یک ضرری دارد از راه دیگری بگیرد و از باغات بطور ممیزی و برآورد تخمین یک چیزی بگیرد. عرض کنم زیتون با بادام چه فرق دارد که بادام معاف باشد و این ترتیب یک تولید اشکالی میکند که تعیین آن مشکل است برای اینکه نمیتوانند بروند درخت زیتون را بشکافند و به بینند که این به آن سن رسیده است که مالیات بدهد یا نرسیده است و آیا این درخت زیتون به سن باوغ رسیده است یا خیر و باید مالیات بدهد یا ندهد باید این مالیات اصلاً از بین برود و مردم درخت زیتون بکارند و متأسفانه ما یک اراضی کمی داریم که صالح است برای این کار

بیست سال معاف باشد فایده هم دارد که در ظرف بیست سال معاف باشد برای اینکه اگر بفرمائیش حضرت عالی بکلی معاف باشد این خوب نیست و آنوقت منظور دولت هم تأمین نمیشود چرا؟ بدلیل اینکه تا بیست سال معاف است اگر از حالا غرس کند برای همان استفاده از معافیت این خودش یک نوع تشویقی است مخصوصاً در قسمت زارعین و اگر محدود به بیست سال نباشد ممکن است همچوقت غرس نکند برای اینکه مدت دارد و این خودش یک نوع تشویقی است برای ازدیاد این محصول چون میدانند که اگر حالا غرس بکنند تا بیست سال دیگر معاف خواهند بود و زودتر سعی میکنند غرس بکنند و بالاخره این عمل به اقتصاد مملکت کمک میکند و اگر مدت غیر از این باشد شاید هیچوقت این فکر عملی نشود

رئیس - آقای افسر

افسر - عرایض بنده گفته شد.

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - عرض کنم که اولاً ملاحظه فرمائید که دولت چرا این لایحه را بپس آورده است (دشمن - شما موافقید یا مخالف) عرض میکنم حالا و ثانیاً چرا ما در موضوع لایحه بحث میکنیم بدیهی است که ما برای خاطر ازدیاد یک محصولی که این محصول خیلی مفید است و عوایدی دارد برای مملکت ما میخواهیم این محصول در مملکت زیاد بشود این نظریات است دولت هم روی همین نظر و برای ازدیاد این محصول یک ارفاقی قائل شده است که روی این ارفاق در روی این تسهیل رعایا رغبت میکنند که این محصول را در مملکت ما زیاد بکنند ولی مقدمه باید ما یکا یک مسبوق باشیم بطرز این محصول این درخت از اول که میکارند مثل درخت زردآلو مثل درخت بادام مثل سایر اشجار میوه دار نیست سایر اشجار میوه دار یکسال، دو سال، سه سال، پس از کاشت نمیرمیدهد ولی درخت زیتون اینطور نیست خیلی خوب که آنرا بکارند و زمین هم خیلی

مستعد باشد و خیلی خوب هم که مراقبت بکنند سال دهم محصول میدهد سال دهم در صورتیکه خوب مراقبت بکنند مقدار کمی محصول میدهد ده سال کامل بشرط اینکه مراقبت کامل بشود بجهت اینکه اگر مراقبت کامل نشود اصلاً موقوف نمیرسد که ثمر بدهد اگر ما همچو فرض کنیم که از حالا تا سی سال دیگر زیتون را از مالیات معاف بداریم معنی این عبارت و معنی این فراز و جمله چه میشود حالا امروز فرض کنید بمجرد اینکه این قانون گذشت بنده رعیت یک درخت کاشتم یا صد درخت کاشتم این در امسال تا ده سال دیگر ما اشخاصی که امسال درخت کاشته ایم ثمر نداریم از بعد از ده سال تا بیست سال (که شما این مدت را در قانون گذاشته اید) ثمر ندارد (بکنفر از نمایندگان - باز هم ندارد) فرض کنید آقا مطلب را بیابید آن مدت سی سال را هم که ما قرار بگذاریم که در عرض سی سال ما از درخت زیتون مالیات نگیریم آن کسی که بیست و پنجسال بعد از امسال درخت زیتون میکارد آن تکلیفتش چه میشود؟ او فقط پنج سال معاف است پس آن منظور ما را تأمین نمیکند ما میخواهیم درخت زیتون در خاک ایران خیلی کاشته شود که آن منظور ما را تأمین کند نه اینکه ما را دور کند از آن منظوری که داریم و آن منظوری که موجب شده است که دولت این لایحه را بیاورد و ما در اطرافش بحث کنیم حالا آقایان بیائید موافقت کنید یا بنده و این عرض مرا بهر شکلی که مقتضی است قبول کنید که درخت زیتون و کاشتن درخت زیتون را از مالیات معاف کنیم و روغن زیتون را بهش مالیات ببندیم (افشار - این دیگر لازم نیست) هر چه محصول روغن زیتون وارد بازار میشود دولت مالیات خودش را بگیرد (افشار - چرا؟) یکمقال روغن زیتون بی مالیات فروخته نشود اما کاشتن درخت زیتون کلیتاً بی مالیات باشد که رعایا هم از امسال تا صد سال دیگر رغبت داشته باشند که این درخت را بکارند جمعی از نمایندگان - صحیح است - احسن

جمعی از نمایندگان - پیشنهاد بدهید
اورنگ - پیشنهاد میکنم.

رئیس - پیشنهادات قرائت میشود:
پیشنهاد آقای فرشی

این بنده پیشنهاد میکنم درخت زیتون اساساً از تأدیه مالیات ابدیاً معاف شود

اورنگ - صحیح است - صحیح است
رئیس - پیشنهاد آقای دشتی:

بنده پیشنهاد میکنم ماده واحده اینطور نوشته شود: عموم درخت های زیتون ازاداء مالیات معاف خواهند بود
اورنگ - باز هم صحیح است مطلب یکی است عبارت فرق دارد بکمی است بدو عبارت.

رئیس - پیشنهاد دیگری است از طرف چند نفر از آقایان پیشنهاد میکنم که اشجار زیتون بکلی از مالیات معاف باشد. دکتر سمیعی - مژدهی - صادق اکبر.

رئیس - آقای فرشی

فرشی - گمان میکنم که آقایان نمایندگان غالباً با این پیشنهاد بنده موافقت داشته باشند از آن طرف هم گمان میکنم که برای دولت هم چیز مهمی نباشد تمام این مالیات از هفتصد تومان تجاوز نمینماید دولت برای هفتصد تومان بی وجهه این کار را نکنند اگر این قسمت محدود باشد بیک مدنی منظور از بین هرود و خوبست که بکلی از مالیات آن صرف نظر کنند و آنوقت بعد از ده سال بیست سال دیگر خواهند دید که چقدر درخت زیتون در مملکت زیاد خواهد شد

رئیس - آقای فاطمی

فاطمی - بنده می بینم که یک چیزی در مجلس مطرح شده است و وضعی پیدا شده است که ممکن است فردا بنده پیشنهاد کنم و نماینده های اصفهان هم امضاء کنند که بادام از مالیات معاف باشد

بعضی از نمایندگان - خیر آقایان قیاس مع الفارق است
فاطمی - خیر عیناً همینطور است بعلاوه بنده اینجا برای استحضار خاطر آقایان مجبورم این تذکر را بدهم

سال از مالیات معاف کرده اند اولاً سرورته این مالیات شاید پنج هزار تومان ده هزار تومان بشود. (نمایندگان باهمه - هفتصد تومان است) بسیار خوب اجازه بفرمائید یک مالیاتی که تقریباً هفتصد تومان میشود این قابل اینرا ندارد که یکساعت درس بحث شود و از آن طرف هم مخبر کمیسیون وهم رئیس کمیسیون قوانین مالیه فرمودند که دولت میل دارد غرس اشجار زیتون را تشویق کند خوب وقتیکه میخواهد باید بکلی مالیات را از اش بردارند رفیق محترم بنده آقای طهرانچی اظهار کردند که اگر بیست سال معافیت دادید تشویق میشوند و زیاد میکارند ولی اگر مطلقاً معاف باشند تشویق نمیشوند بنده این را نفهمیدم (خنده نمایندگان) بنده استدلال ایشان را وارونه معنی میکنم میگویم مطابق استدلال ایشان اگر مثلاً مدت را پنجسال قرار بدهند بدلیل ایشان بیشتر میکارند یعنی روی استدلال ایشان اگر چنانچه در بیست سال پنج هزار درخت زیتون میکارند در پنجسال باید یک میلیون بکارند مطابق استدلال ایشان بنده نمیدانم چطور میشود؟! در این مدت تمام زارعین و مردمان گیلان و مازندران کارشان را ول میکنند و می آیند درخت زیتون میکارند؟! این منطق بکلی وارونه است و بعقیده بنده هیچ دلیلی ندارد برای اینکه حالا که دولت معتقد است که غرس و ازدیاد زیتون خوب است و مفید است برای این مملکت و میخواهد تشویق بکند و لایحه برای اینکار آورده است اصلاً درخت زیتون را از مالیات معاف کند (صحیح است) و بنده گمان میکنم که اگر آقایان نمایندگان هم رأی بدهند باین پیشنهاد نه آسمان بزمن میرود و نه زمین به آسمان میرود و نه بیودجه مملکت لطمه وارد می آورد.

فهیمی (مخبر کمیسیون قوانین مالیه) - آقای دشتی در ضمن فرمایشاتشان اظهار فرمودند خوبست مالیات های مستقیم را بتدریج برداریم و مالیات غیر مستقیم بگذاریم بجای آنها بهتر است (دشتی - بنده هم چو حرفی نزنم) توجه بفرمائید بهتر است

(دشتی - شما خیال میکنید بنده چنین مطلبی نکشتم) فرمودید خوبست مالیات ارضی موقوف شود غالباً این صحبت میشود که مالیات های غیر مستقیم را کمتر احساس میکنند یعنی مثل این است که یک کسیرا با کلر فرم و اثر بیهوش کنند و بعد قطعه قطعه اش بکنند بگویند اینکه حس نمیکند ملتفت نمیشود و این بهتر است که در حال هوش یک سوزن بهش بزنی مالیات غیر مستقیم هم همینطور است. الان که زندگانی را کران کرده است همان تاثیرات و عکس العمل مالیاتهای غیر مستقیم است و الاچطور میشود گفت که کسی حس نمیکند (دشتی - بنده نکشتم) مالیات مستقیم چون مستقیماً بعبادات اشخاص تحمیل میشود البته منصفانه تر است یک کسی که عایدی دارد مالیات بدهد بایک کسی که عایدی ندارد بطور غیر معمول مالیات بدهد حالا این مبخنی است که در این باب میشود خیلی صحبت کرد مباحثه کرد البته طرفدار مالیات غیر مستقیم هم هستند طرفدار مالیات مستقیم هم هستند و راجع باین موضوع میشود مذاکراتی کرد. این قبیل معافیت ها بکلی مخالف ان منظوری است که ما داریم یعنی میخواهیم تشویق کنیم اشخاص را که درخت زیتون و امثال آن را زیاد بکنند وقتی که گفتیم بکلی معاف باشد بهمان دلائلی که اینجا بعضی از آقایان اظهار کردند تشویق نمیشوند از برای اینکه بروند این کار را دنبال کنند. اگر دلشان خواست میکارند (بعضی از نمایندگان - خیر خیر اینطور نیست) اگر دلشان نخواست نمیکارند (اینطور نیست - خنده نمایندگان) هر وقت فرمایشاتان تمام شد اجازه بفرمائید (زنگ رئیس - دعوت بسکوت) بنده عرضم را بکنم (اورنگ - تا دامنه قیامت این بحث تمام نمیشود) عرض کنم تا شخص برای خودش یک منفعتی فرض نکند دنبال کار نمی رود اگر تفنن باشد دنبال کار نمی رود وقتی که من فهمیدم که در یک جا یک تحمیلی معین ثابتی از گردن من برداشته شد این کار را میکنم...
عراقی - ولی وقتی که تمام آن تحمیل برداشته شد این کار را نمیکند

مخبر - البته مسلماً نمیکند و نخواهد کرد این يك چیزی است طبیعی حس بشری اینطور است معافیت کلی اسباب این میشود که آنها هیچ نفعی از برای خودشان از این راه فرض نمیکنند ولی وقتی گفته میشود که نظائر شما يك تحمیلاتی دارند (آقای عراقی توجه فرمائید بعرض بنده) برای اینکه اینها امسال وقتی فهمیدند که معاف هستند تا بیست سال بطمع اینکه ده سال طول دارد که این درخت بمحصول بنشینند و ده سال دیگر هم معافیت داریم از عوارض مالیاتی سعی میکنند که این قسمت زیاد شود. ولی اگر بگوئیم خیر همیشه معاف خواهید بود چه اصراری خواهند داشت در کاشتن آن جمعی از نمایندگان - رأی گرفته شود

رئیس - پیشنهادی است که تقدم نظامنامه دارد. بنده پیشنهاد میکنم لایحه از دستور امروز خارج شود - عراقی

جمعی از نمایندگان - ما موافق نیستیم
رئیس - آقای اعتبار و آقای دکتر ملک زاده هم همین پیشنهاد را کرده اند
رئیس - فرمائید

عراقی - وقتی که آقایان با این پیشنهاد مخالف باشند قطعاً رأی نخواهند داد جزایش این است که رأی نخواهند داد بنده با این ترتیب از پیشنهاد خودم صرف نظر نمیکند بدلیل اینکه بعقیده بنده امروز منطقی که برای موافقت این لایحه ذکر شده تمام عکس منظور خود ناطقین بود بجهت اینکه ناطق وقتی که میخواهد اثبات کند مدعای خودش را باید منطقتش طوری قوی باشد که ثابت کند منظور خودش را اما آقایان منطقتشان این بود که اگر بیست سال معاف باشد مرد که تشویق میشود ولی اگر ابدی باشد معافیت تشویق نمیشود. بنده این منطق را نمی فهمم بنا بر این چون بنده می بینم که منطق موافقین خیلی ضعیف و فوق العاده علیل است و دلیلشان

رئیس - راجع بمعافیت همیشگی. آقایانیکه پیشنهاد آقای فرشی را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد
[۹ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - پیشنهاد شده است جلسه ختم شود. اگر آقایان موافقت فرمایند جلسه آینده یکشنبه اول خرداد سه ساعت قبل از ظهر دستور لایحه تذکره و لایحه تریاک (مجلس مقارن ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

رئیس - آقای افسر
افسر - خاطر اقا مسبوق باشد که مقصود آقای ظهرانچی که عبارتی فرمودند توضیح داده شود که محظور اقا رفع شود میگویند این که گفته میشود که معافیت ابدی این که معلوم نیست ولی وقتی بیست سال گفتید معاف است تا يك مدتی معین و معلوم است. اما اگر الان معافش کردیم معلوم نیست که سال دیگر معاف خواهد بود یا اینکه يك لایحه خواهند آورد که این معافیت را بر دارد ولی راجع باین که لایحه از دستور خارج شود آن را بنده مخالفم برای این هفتصد تومان يك جلسه مجلس شورای ملی تقریباً صرف این کار شده و يك جلسه دیگر هم باید صرف این کار بشود و بالاخره قیمت وقت مجلس شورای ملی بیشتر از این هفتصد تومان است بالاخره هر طوری هست رأی بدهند هر چه لازم بوده در مجلس گفته شده دلایل هم از دو طرف گفته شده برای چه اوقات مجلس شورای ملی را که يك جلسه آن قیمتش بیش از هفتصد تومان است صرف کنیم و باز بگذاریم و جلسه دیگر از سر بگیریم بنده مخالفم با خروج از دستور.
رئیس - آقایانیکه معتقد هستند که این لایحه از دستور خارج بشود قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)
رئیس - تصویب نشد. رأی میگیریم بقابل توجه بودن پیشنهاد آقای فرشی.
امیر تیمور کلالی - راجع بمعافیت؟

قانون

آزادی ورود و صدور مروارید و معافیت آن از پرداخت حقوق و عوارض

ماده واحده - ورود و صدور کلیه مرواریدی که در خلیج فارس صید میشود از هر نقطه چه داخله و چه خارجه به بنادر و جزائر ایران از مقررات قانون انحصار تجارت آزاد است و نیز ورود و صدور مروارید از پرداخت هر گونه حقوق و عوارض معاف میباشد و فقط صادر کنندگان مکلفند که در موقع صدور اظهار نامه معمولی گمرکی را تسلیم نمایند .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و دوم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر